

Ert dnr Jo2008/3595
Vårt dnr 405/2008

Yttrande över hemställan av Svenska Jägareförbundet om ändrade jakttider från och med den 1 juli 2009.

Naturskyddsföreningen har tagit del av Svenska Jägareförbundets (nedan kallat SJF) hemställan om ändrade jakttider från och med den 1 juli 2009. Naturskyddsföreningen vill framföra följande.

Inledande synpunkter

Naturskyddsföreningen anser att det inte bör vara allmän jakttid på arter som finns upptagna på den nationella rödlistan över hotade och missgynnade arter. Det gäller även arter som tills nyligen varit rödlistade och som finns i små populationer i landet. Vi anser vidare att arter som har en nyckelroll för andra sällsynta och hårt trängda arter, t ex vissa rovfåglar, också ska undantas från allmän jakt, åtminstone i delar av landet eller under vissa perioder på året.

En del hårt trängda och minskande arter bland sjöfåglar kan vara mycket svåra att skilja från vanligare släktingar, varför jakt på närstående arter kan vara klart skadligt för även dessa utsatta arter.

Naturskyddsföreningen delar inte SJF:s uppfattning att jakt generellt sett har en mycket liten betydelse för arters populationsutveckling. Det finns flera exempel på arter där jakt varit den direkta anledningen till arters minskande och i en del fall försvinnande. Dessutom kan jakt på en art vars population av andra skäl är minskande bli ytterligare en faktor som bidrar till att förvärra situationen.

Föreningen anser inte heller att bara för att populationerna av en art ökar ska jakttiden automatiskt utökas. Det måste finnas rimliga motiv till jakt. Naturskyddsföreningens uppfattning är att jakt i första hand ska ske för att tillgodogöra sig bytet på något sätt, alltså att nyttja resursen.

Kommentarer till jaktidsförslagen

Hare

Populationerna av skogshare har minskat snabbt i stora delar av södra och mellersta Sverige. På många håll konkurreras den ut av fältharen. I dagsläget kommer larmsignaler från flertalet län i södra halvan av landet.

På Gotland är skogsharen numer mycket ovanlig. Det finns smärre bestånd på några få platser på ön och på Stora Karlsö (regelbundna utsättningar), Östergarnsholm och Gotska Sandön. Skogsharen borde snarast fridlysas på ön.

Med hänvisning till skogsharens negativa populationsutveckling avstyrker Naturskyddsföreningen förslaget om utökad jakttid.

Snatterand

Snatterand var till helt nyligen upptagen på den nationella rödlistan. Den aktuella populationen i landet idag bedöms till ca 1500 par (Artdatabankens Artfaktablad, 2005). Arten har visserligen ökat på senare år men tillhör fortfarande de i särklass mest ovanliga simfågeln med en liten utbredning. Arten har gått tillbaka kraftigt i sitt normala utbredningsområde Ryssland m fl länder sedan 1970-talet. Regionalt har Upplands ornitologiska förening klassat snatteranden som en prioriterad skyddsvärd art vilket även Länsstyrelsen i Uppsala län tagit fasta på. genom att välja snatterand som indikator på biologiskt rika sjöar.

Vinterfynd av snatterand är mycket ovanliga. Naturskyddsföreningen avstyrker allmän jakt på snatterand.

Ejder

Ejderpopulationerna är minskande, vilket även redovisas i underlaget. Att i det läget föreslå utökad jakttid anser föreningen är fel. SVJ föreslår en beskattning av enbart hanar. Föreningen ifrågasätter hur det skulle gå till rent praktiskt. Ejdrar uppträder så gott som alltid i blandflockar med både honor och hanar, både på vattnet och i flykten. Mycket få ejdrar övervintrar utefter svenska östkusten. Därför är en utökad jakt under vintermånaderna utefter östkusten enligt Naturskyddsföreningen mycket tveksam.

Svärta

Svartan har länge minskat. Det är därför glädjande att SJF nu föreslår att arten nu ska fredas. Naturskyddsföreningen tillstyrker varmt förslaget.

Brunand

Arten är klassad som missgynnad på den nationella rödlistan. Enligt Birdlife International har brunanden minskat under hela perioden 1990-2000 i Norge, Danmark, Tyskland, Polen, Lettland och Litauen. Arten saknas i större delen av Väst- och sydsverige samt Norrland. Naturskyddsföreningen delar inte SJF:s uppfattning att åsikterna om den svenska populationen av brunand går isär. Både Svensk Fågelatlas och Naturvårdsverket gör bedömningen att arten minskat påtagligt under en period och fortfarande minskar. Uppgifterna ifrån andfågelräkningarna som sker vintertid gäller i huvudsak brunänder från Finland och Ryssland. Att kalla detta för en jaktbar resurs är märkligt, eftersom fåglarna utgör en del av ett bestånd som det finns mycket knapphändig information från, utöver den finländska brunandspopulationen. SJF:s information blir därmed missvisande.

Naturskyddsföreningen avstyrker bestämt förslaget till jakt på brunand.

Dal- och fjällripa

Naturskyddsföreningen har tidigare föreslagit att jakttiden på ripor ska kortas. Dels bör jaktstarten förläggas till början av september för att samordnas med den norska jaktens början, dels bör jakten avslutas redan den 31 januari. De ripor som överlevt vinterns strapatser så länge är mycket viktiga för beståndet och utgör dessutom en viktig födoresurs för en av landets mest hotade rovfåglar, jaktfalk. SJF föreslår i stället en förlängd jakttid, något som kommer att få direkt negativa konsekvenser för jaktfalken (jfr Naturvårds-

verkets nationella åtgärdsprogram för jaktfalk). Jaktfalkar återkommer till sina boplatser redan i slutet av februari och början av mars och är då helt beroende av tillgången på ripor. Föreningen avstyrker därför SJF:s förslag och föreslår i stället att jakttiden på ripor skall kortas kraftigt enligt ovan.

Havstrut och Gråtrut

Alla i Sverige häckande arter av trutar uppvisar minskande populationer i hela landet.

Anledningen till detta är dåligt känd.

En närstående rödlistad art är silltrut, vilken till skillnad från de andra arterna flyttar söderut under vintermånaderna. I fält kan det vara svårt även för erfarna ornitologer att skilja de tre trutarterna åt.

Naturskyddsföreningen anser att det i föreliggande situation med minskande populationer och oklara orsaker härtill inte är motiverat att ändra jakttiderna.

Ringduva

Ringduvan häckar normalt flera gånger per år i Sverige. Det är mycket vanligt att ringduvor har ungar i boet under både augusti och september månad. Den har en längre tid varit fredad under perioden då den har ungar. Det vore oetiskt att nu åter förlänga jakttiden så att fåglar som har ungar i bona riskerar att skjutas.

Korp

Korpen har en nyckelroll för en av landets mest hotade fågelarter, jaktfalken. Jaktfalkar häckar nästan uteslutande i bon som byggts av korpar. Naturskyddsföreningen anser därför att korpen skall vara fortsatt fredad, åtminstone i fjällkedjan och i jaktfalkens hela häckningsområde.

Stockholm den 5 februari 2009

Naturskyddsföreningen

Mikael Karlsson
Ordförande

Kristoffer Stighäll
Naturvårdshandläggare